

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu M. P.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r.

przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 13 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 30 października 2023 r. M.P. – wyborca przebywający za granicą, wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy wniesiony został po terminie, jak również nie spełniał warunków formalnych, dlatego też podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów parlamentarnych posiada swoją konstytucyjną podstawę. Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo wniesienia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów na zasadach określonych w ustawie. Zasady ogólne wnoszenia protestów wyborczych oraz szczególne dotyczące wnoszenia protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 2408; dalej: „k.wyb.”).

Stosownie do art. 241 § 1 zd. 1. k.wyb. protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Jak stanowi art. 241 § 2 k.wyb., w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w art. 241 § 1 k.wyb. uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu.

Zgodnie z art. 243 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Sankcja wynikająca z przytoczonego przepisu w postaci pozostawienia protestu bez dalszego biegu dotyczy m.in. sytuacji, gdy protest nie spełnia wymagań formalnych stanowiących konstrukcyjne elementy protestu, określonych w art. 241 § 3 k.wyb., to jest, gdy protestujący nie sformułuje zarzutów oraz nie przedstawi lub nie wskaże dowodów, na których opiera swoje zarzuty.

Przepisy art. 241 § 1 i 3 k.wyb. oraz 243 § 1 k.wyb. skodyfikowane zostały w dziale III Kodeksu wyborczego – Wybory do Sejmu – i na mocy odesłania znajdującego się w art. 258 k.wyb. zastosowanie znajdą w sprawach z protestów wyborczych dotyczących wyborów do Senatu. Stosownie bowiem do art. 258 k.wyb. w sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale – dział IV Wybory do Senatu – stosuje się odpowiednio przepisy działu III Kodeksu.

Biorąc pod uwagę powyższe przepisy, w odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim termin pozostaje zachowany, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku, przy czym wyborca przebywający za granicą obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju (postanowienie Sądu Najwyższego, z dnia 26 listopada 2019 r., I NSW 336/19).

Analizując wniesiony protest wyborczy Sąd Najwyższy stwierdził, że wniesiony on został przez wyborcę przebywającego za granicą, który protest wyborczy nadał bezpośrednio do Sądu Najwyższego. Obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r., zostały wydane w dniu 17 października 2023 r. i opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 18 października 2023 r. odpowiednio pod pozycjami 2234 i 2235. Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności tegorocznych wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczął bieg w dniu 19 października 2023 r. i upłynął z dniem 25 października 2023 r. Protest skarżącego przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r. wpłynął do Sądu Najwyższego w dniu 30 października 2023 r., a zatem po upływie przepisanego terminu, dlatego też podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Ponadto skarżący do protestu nie dołączył zawiadomienia o ustanowieniu pełnomocnika lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałych w kraju, dlatego też należy uznać, że wniesiony protest nie spełnia warunków określonych

w art. 241 § 2 k.wyb. oraz art. 241 § 2 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb., wobec czego należało pozostawić go bez dalszego biegu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. oraz art. 243 § 1 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb.

[ms]

[ał]